

**ประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันต่อช่วยหายใจ
เดือนหลุดในหอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม โรงพยาบาลลำปาง**

นภัสภรณ์ ดวงแก้ว

**พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่**

**บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มกราคม 2554**

ประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันต่อช่วยหายใจ
เดือนหลุดในหอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม โรงพยาบาลลำปาง

นภัสภรณ์ ดวงแก้ว

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มกราคม 2554

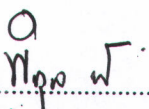
ประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันท่อช่วยหายใจ
เดือนหลุดในหอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม โรงพยาบาลลำปาง

นภัสภรณ์ ดวงแก้ว

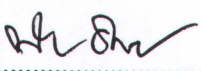
การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

.....ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิกุล นันทชัยพันธ์

.....
รองศาสตราจารย์ฉวีวรรณ ธงชัย

.....กรรมการ
รองศาสตราจารย์ฉวีวรรณ ธงชัย

.....กรรมการ
ดร.กัญญารัตน์ ผ่องพรรณ

13 มกราคม 2554

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ฉวีวรรณ ธงชัย อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ และข้อเสนอแนะ อีกทั้งแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาศึกษาเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้ศึกษาสามารถคิดและวิเคราะห์จากกระบวนการศึกษาได้เป็นอย่างดี ผู้ศึกษาจึงขอกราบขอบพระคุณท่านไว้เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.พิกุล บุญช่วง อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปที่กรุณาให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ และดูแลผู้ศึกษาด้วยดีตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน โดยเฉพาะอาจารย์ในสาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ระหว่างการศึกษา

กราบขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงพยาบาลลำปาง หัวหน้าพยาบาล และหัวหน้าหอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม ที่อนุญาตให้ผู้ศึกษาได้ศึกษาต่อ ขอขอบพระคุณพี่ๆ น้องๆ ในหอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม ที่ให้ความร่วมมือแก่ผู้ศึกษาในการรวบรวมข้อมูลอย่างดียิ่ง

ท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และพี่ชาย ที่ส่งเสริมและให้กำลังใจผู้ศึกษา มาโดยตลอด รวมทั้งกำลังใจจากเพื่อนๆ ตลอดจนผู้ที่ไม่ได้เอ่ยนามในที่นี้ทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการศึกษารั้งนี้เป็นอย่างดี

นภัสภรณ์ ดวงแก้ว

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการ
ป้องกันต่อช่วยหายใจเลื่อนหลุดในหอผู้ป่วยหนักอายุร
กรรมโรงพยาบาลลำปาง

ผู้เขียน

นางสาวนภัสภรณ์ ดวงแก้ว

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รองศาสตราจารย์ฉวีวรรณ ธงชัย

บทคัดย่อ

246608

การเกิดท่อช่วยหายใจเลื่อนหลุดเป็นภาวะแทรกซ้อนที่พบได้บ่อยในผู้ป่วยวิกฤตและเป็นภาวะคุกคามชีวิตได้ การป้องกันต่อช่วยหายใจเลื่อนหลุดจำเป็นต้องปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปฏิบัติการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันต่อช่วยหายใจเลื่อนหลุดในหอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม โรงพยาบาลลำปาง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย 2 กลุ่มคือ กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการใส่คาท่อช่วยหายใจทางปากและเข้ารับการรักษาดำในหอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม โรงพยาบาลลำปางก่อนมีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันต่อช่วยหายใจเลื่อนหลุด ระหว่างเดือนเมษายน ถึงเดือนมิถุนายน 2552 จำนวน 101 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการใส่คาท่อช่วยหายใจทางปากและเข้ารับการรักษาดำในหอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม โรงพยาบาลลำปางระหว่างมีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันต่อช่วยหายใจเลื่อนหลุด ระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึงเดือนกันยายน 2552 จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันต่อช่วยหายใจเลื่อนหลุด ของโรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก (2549) และแบบบันทึกอุบัติการณ์การเกิดต่อช่วยหายใจเลื่อนหลุด ดำเนินการศึกษาตามกรอบแนวคิดของสภาวิชาชีพการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติประเทศออสเตรเลีย (NHMRC, 1999) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติเชิงบรรยาย

246608

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างก่อนมีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกัน
ต่อช่วยหายใจเฉือนหลอดในหอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม มีอุบัติการณ์การเกิดต่อช่วยหายใจเฉือนหลอด
32.76 ครั้งต่อ 1,000 วันคาต่อช่วยหายใจ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างระหว่างมีการใช้แนวปฏิบัติทาง
คลินิกสำหรับการป้องกันต่อช่วยหายใจเฉือนหลอดในหอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม มีอุบัติการณ์การเกิด
ต่อช่วยหายใจเฉือนหลอด 17.31 ครั้งต่อ 1,000 วันคาต่อช่วยหายใจ

ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันต่อ
ช่วยหายใจเฉือนหลอดในหอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม โรงพยาบาลลำปาง สามารถลดอุบัติการณ์การเกิด
ต่อช่วยหายใจเฉือนหลอดได้ ควรนำแนวปฏิบัติทางคลินิกนี้ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการดูแล
ผู้ป่วยต่อไป

Independent Study Title Effectiveness of Implementing Clinical Practice Guidelines for Prevention of Unplanned Endotracheal Extubations in Medical Intensive Care Unit, Lampang Hospital

Author Miss. Napasaporn Dounkaew

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Independent Study Advisor Associate Professor Chaweewan Thongchai

ABSTRACT

246608

Unplanned endotracheal extubations (UEEs) among critically ill patients is a common problem and can be a life-threatening event. Prevention of UEEs based on evidence is needed in order to achieve positive outcomes. The purpose of this operational study was to determine the effectiveness of implementing clinical practice guidelines (CPGs) for prevention of UEEs in medical intensive care unit (MICU), Lampang hospital. Study participants included 101 intubated critically ill patients who were confined in MICU before implementation of CPGs and 92 intubated critically ill patients who were in MICU during implementing of CPGs. The instruments used in this study were CPGs for prevention of UEEs of Buddhachinaraj hospital, (2007) and incidence record form. This study was based on a framework of CPGs of the national health and medical research council (NHMRC, 1999). Data was analyzed by using descriptive statistics.

The results of this study revealed that incidence rate of UEEs among subjects in before implementation group was 32.76 per 1,000 intubated days while incidence rate of UEEs among subjects in CPGs group was 17.31 per 1,000 intubated days.

246608

The findings of this study confirm that implementation of CPGs for prevention of UEEs in medical intensive care unit, Lampang hospital could reduce incidence rate of UEEs. Therefore, this CPGs should be used to improve the quality of care to patients.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
คำถามการศึกษา	5
ขอบเขตการศึกษา	6
นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
การใส่ท่อช่วยหายใจในผู้ป่วยผู้ใหญ่	8
วัตถุประสงค์ของการใส่ท่อช่วยหายใจ	9
ผลกระทบจากการใส่ท่อช่วยหายใจ	9
การเกิดท่อช่วยหายใจเลื่อนหลุด	11
ความหมายของการเกิดท่อช่วยหายใจเลื่อนหลุด	11
ปัจจัยที่ทำให้เกิดท่อช่วยหายใจเลื่อนหลุด	11
ภาวะแทรกซ้อนจากการเกิดท่อช่วยหายใจเลื่อนหลุด	14
การป้องกันท่อช่วยหายใจเลื่อนหลุด	15
หลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับการป้องกันท่อช่วยหายใจเลื่อนหลุด	15
แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันท่อช่วยหายใจเลื่อนหลุด	19
การใช้และการประเมินผลแนวปฏิบัติทางคลินิก	23
การใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก	23

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันต่อช่วยหายใจ เลื่อนหลุด	28
การเกิดต่อช่วยหายใจเลื่อนหลุด	28
อุบัติการณ์การเกิดต่อช่วยหายใจเลื่อนหลุด	28
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา	28
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	29
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง	29
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	30
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	30
การรวบรวมข้อมูล	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	34
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล	36
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
การอภิปรายผล	40
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	45
สรุปผลการศึกษา	45
ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้	46
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	47
เอกสารอ้างอิง	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	53
ภาคผนวก ก การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง	54
ภาคผนวก ข เอกสารรับรองโครงการวิจัยในมนุษย์	65
ภาคผนวก ค แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันการช่วยเหลือหายใจเฉื่อยหุด ในหอผู้ป่วยวิกฤต โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก	66
ภาคผนวก ง แบบบันทึกอุบัติการณ์การเกิดช่วยเหลือหายใจเฉื่อยหุด	68
ภาคผนวก จ แบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของการใช้แนวปฏิบัติ	69
ภาคผนวก ฉ แบบประเมินการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติของพยาบาล	70
ประวัติผู้เขียน	71

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างก่อนและระหว่างมีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก สำหรับการป้องกันต่อช่วยหายใจเลื่อนหลุดจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับความรู้สึกตัว	37

สารบัญภาพ

รูป

หน้า

- 1 อุดบัติการณ์การเกิดท่อช่วยหายใจเลื่อนหลุดของกลุ่มตัวอย่างที่มาใช้บริการก่อนมีการใช้
แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันท่อช่วยหายใจเลื่อนหลุดและกลุ่มตัวอย่างที่มา
ใช้บริการระหว่างมีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันท่อช่วยหายใจเลื่อน
หลุด

39